

DEBAT: “LA POESIA CATALANA AHIR I AVUI”

Faig un extracte del debat celebrat el passat dijous 3 de març a la *Setmana del Llibre en Català* a les Drassanes de Barcelona on la polèmica sobre cànon i tradició poètica va continuar enfortint els punts divergents en manera de fer i reflectir una filosofia vital evident en la conversa i potser, no tant, en l'obra poètica de cadascú. Transcriu les opinions dels debatents sobre la polèmica del cànon, l'ús de la llengua, la postmodernitat, l'ideari *imparable* i la creixent atenció dels mitjans de comunicació cap a la poesia.

Per una banda Sebastià Alzamora, Hèctor Bofill i Manuel Forcano representant els *Imparables*. Per l'altra banda Albert Roig i Enric Casasses i l'absència per malaltia de Dolors Miquel.

Sebastià Alzamora: “vaig qüestionar --alguns diuen atacar-- l'obra poètica de Josep Carner i, de retruc, el llegat cultural i literari del Noucentisme i vaig titllar de “nyap il·legible” el llibre *Nabí*. Es dóna una excessiva importància al domini de la llengua. És important però és un llast de la persecució política de la llengua que no es pot traspasar a la literatura. El domini de la llengua és el punt de partida, un poeta treballa amb un màxim rendiment, com un esportista. No s'escriu pensant en el lector. L'atenció dels mitjans de comunicació no ha estat buscada, els primers reportatges a *El Periódico* en autodenominar-me *Imparable* van ser espontanis, no he trucat mai a cap fotògraf per sortir a la premsa.

Albert Roig: I encara ho afirmes? Atacar Carner no té cap originalitat, ja es feia a la postguerra amb Riba i Espriu. Només el defensà Gabriel Ferrater, i, a través d'ell, Salvador Oliva i altres mestres universitaris. Esteu canviant la realitat, dieu que al segle XX érem una colla d'arreglats, definiu la postmodernitat com us interessa a vosaltres. Tots tenim una estètica poètica diferent i sí que passen coses. Existeix el lector poeta, no importa el lector, els que em llegixen són gent que ja té la poesia dins. Els *imparables* no tenen res en comú. Els imparables tenen mentors com Palol, Porcel, Bru de Sala, Piera... S'han abocat en vosaltres i han fet articles d'elogi que no havien fet mai sobre cap autor jove. Tapen els que vénen darrera com Xavier Lloveras i Andreu Vidal.

Josep Piera (al públic i com a al·ludit): Cada cosa té el seu moment. Els anys passen. Troba els *Imparables* potents i creu que tot és molt més atzarós del que la gent es pensa. Es van conèixer amb Forcano per viure al mateix carrer. Per afinitats electives li agraden més uns que altres.

Hèctor Bofill: No tornem enrera, és un moviment pendular. Carner representava l'estètica dels vuitanta i, sobretot, dels noranta, anys d'estovament literari i polític amb una poesia de la correcció i nitidesa formal, una marenga poètica, sense fons existencial. Cadascú defensa el que li agrada. M'interessa més el missatge. A finals del segle XX es decantava excessivament cap el formalisme lingüístic. Els premis no són res. Una vegada se supera la lectura individual i es prova de fer un diàleg us arronseu. Cal un discurs literari més enllà de l'experiència que un pugui tenir. Som una amenaça: l'antireligió, la realització del desig i d'una idea de país que ens fa més bel·licosos.

Enric Casasses: No l'has llegit! (referint-se a Carner). Hi ha una tradició internacional, els poetes que només llegixen en el seu idioma són dolents. Quan anava a l'escola era conscient que gran part del que m'ensenyaven era una mentida i ara tot continua igual. Ara també es fan tòpics i clixés, va servir qui no es busca ell mateix. L'art és la interioritat i no està sotmès a cap cànon cultural. La postmodernitat és una parida, TL5 i menjar d'autopista, encara no està clar que les avantguardes hagin trencat amb el romanticisme. “Jo sóc postantí!” Hi ha una etiqueta que és política cultural que no té res a veure amb el tema que estem tractant. La fi dels grans discursos va arribar amb els pintors abstractes. La bel·licositat ja hi era a tota la literatura anterior (Francesc Pujols, Verdaguer). La poesia

en si és sempre antireligiosa perquè és espiritual. Carner convenç de coses profundes sobre el genoma humà. Com més serem, més riurem: el rebombori dels *impendibles* posa la literatura sobre la taula i això és magnífic. L'estiu passat va haver-hi un ametrallament d'articles a l'Avui com si fossin els únics poetes, la selecció mundial de poetes d'una generació, apareixen com els que vénen a arreglar-ho tot. En l'article "Poesia, estat d'excepció", Bofill definia la poesia anterior a ells com volutes i encenalls. Casasses suggereix que escoltin Pi de la Serra. Es queixa que tapin els que vénen darrera monopolitzant els mitjans i no deixant lloc a altres poetes com Josep Camacho Grau o Josep Pedrals amb propostes molt vàlides, la nova poesia s'està creant amb els joves i es penja diàriament a Internet.

Manuel Forcano: Canons per ampliar cànons. Els poetes que li van ensenyar no són els que l'han marcat, els que l'han marcat fins i tot no són catalans. Poetes en llengües semítiques, que ha traduït al català, poetes àrabs clàssics i hebreus actuals. Cal llegir poetes de totes les tradicions, no venerar només a algú perquè ha escrit en català. El cànon me'l faig jo. A mi m'acusen d'usar el dialecte barceloní, cadascú escriu com li raja. No imposaria res, qui vulgui que compti síl·labes. L'impacte ve de la metàfora, no necessita giragonses, importància de la imatge. El que fa el grup dels *Imparables* és una actitud davant la vida.

De les cites i retrets més personals, els darrers amb molta mala bava, no en faré esment.

Proposo un exercici: Considereu aquestes estrofes bel·licistes o marenga? o potser només us agraden? doncs això...

"Recordant,
s'ha adonat que ell també serà
un cos embalsamat per un caprici,
per un nen que s'adorm
i tanca les parpelles com un cep:
Serem presa, gemec, pell rovellada."

El cep, Txema Martínez Inglés

"Coronats de mosques,
núvols sense veu,
el cap i el cep,
pensen."

Del raïm i de la boca, Dolors Miquel